

Jakelussa mainituille

Lainsäädäntöhanke poliisilain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi

Asettaminen	Sisäministeriö on tänään asettanut hankkeen, jonka tehtävänä on tarkastella poliisilain (872/2011) muutostarpeita ja valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset.
Toimikausi	Hankkeen toimikausi on 6.5.2021 –31.12.2021.
Tausta	<p>Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaan verkossa tapahtuvan rikollisuuden tutkintaa ja torjuntaa vahvistetaan (s. 79).</p> <p>Poliisilaki tuli voimaan 1.1.2014 samaan aikaan esitutkintalain (805/2011) ja pakkokeinolain (806/2011) kanssa. Lait valmisteltiin vuosina 2007–2010 Esitutkinta- ja pakkokeinokomiteassa (oikeusministeriön komiteamietintö 2009:2 ja HE 224/2010 vp), ja viimeisteltiin laajan lausuntokierroksen jälkeen sisäministeriön ja oikeusministeriön yhteistyönä.</p> <p>Oikeusministeriö asetti 10.7.2020 työryhmän, jonka tehtävänä on tarkastella pakkokeinolain muutostarpeita ja valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset (OM058:00/2020). Työryhmän toimikausi päättyy 31.12.2021. Työryhmän tehtävänä on tarkastella pakkokeinolain muutostarpeita ja tarkastelun perusteella valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset. Työryhmässä harkitaan muutosten tekemistä myös pakkokeinolain 10 lukuun.</p> <p>Salaisia tiedonhankintakeinoja koskeva poliisilain 5 luku perustuu olennaisilta osiltaan pakkokeinolain 10 luvun säännöksiin salaisista pakkokeinoista. Salaisia tiedonhankintakeinoja voidaan käyttää rikosten estämiseen olennaisesti samojen edellytysten perusteella kuin niitä voidaan käyttää pakkokeinolain 10 luvun perusteella rikosten selvittämiseen. Rikoksen paljastamiseen salaisia tiedonhankintakeinoja voidaan käyttää vain, jos kysymyksessä olisi laissa tarkemmin säädetty maanpetos- tai terrorismirikos. Salaisia tiedonhankintakeinoja voidaan tietyissä tapauksissa käyttää myös vaaran torjumiseen.</p> <p>Eduskunta on pakkokeinolakia hyväksyttyä edellyttänyt, että hallitus selvittää ja harkitsee, tulisiko salaisia tiedonhankintakeinoja koskeva ratkaisutoimivalta osoittaa tuomioistuinten toimivaltaan (EV 374/2010 vp). Pakkokeinolainsäädännön muuttamisen yhteydessä eduskunta on edellyttänyt, että hallitus antaa selvityksen salaisten pakkokeinojen käytöstä ilmoittamista koskevan sääntelyn soveltamisesta vuoden 2014 loppuun mennessä (EV 203/2013 vp). Sisäministeriö ja oikeusministeriö</p>

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

295 480 171
358 295 480 171

916 044 635
+358 9 160 44635

kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

ovat molemmat eduskunnalle antamissaan vastauksissa olleet yksimielisiä siitä, että on edelleen tarkasteltava poliisilain ja pakkokeinolain sääntelyä asiasta.

Hankkeen tavoite

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa verkossa tapahtuvan rikollisuuden tutkinnan ja torjunnan edellytyksiä.

Tehtävä

Hankkeessa tehtävänä on valmistella ehdotus poliisilain muuttamiseksi. Ehdotus laaditaan hallituksen esityksen muotoon. Tehtävänä erityisesti on valmistella poliisilain 5 luvun muutokset niin, että ne vastaavat pääosiltaan oikeusministeriön pakkokeinolakityöryhmässä pakkokeinolain 10 lukuun tehtäviä muutoksia. Samassa yhteydessä voidaan valmistella muut sellaiset ehdotukset poliisilainsäädännön muutoksiksi, jotka katsotaan ehdottoman välttämättömiksi.

Valmistelussa tulee huomioida perus- ja ihmisoikeuksien, erityisesti yksityiselämän suojan toteutuminen ja rikostorjunnan tehokkuus niin, että ne ovat tasapainossa.

Yhteistyö muiden lainsäädäntöhankkeiden kanssa

Hanke pyritään toteuttamaan mahdollisimman pitkälle samassa aikataulussa oikeusministeriössä valmisteltavien pakkokeinolain muutosten kanssa. Poliisilain muuttamista koskevan hankkeen vastuuvalmistelijä koordinoi oikeusministeriön pakkokeinolakityöryhmän puheenjohtajan kanssa hankkeita niiden edetessä.

Organisointi

Hankkeen valmistelussa toimii ohjausryhmänä sisäministeriön poliisiosaston johtoryhmä.

Hanke tehdään virkatyönä sisäministeriön poliisiosastolla.

Hankkeen vastuuvalmistelijana toimii lainsäädäntöneuvos Marko Meriniemi sekä muina valmistelijoina erityisasiantuntija Suvi Pato-Oja, poliisiylitarkastaja Sami Ryhänen ja poliisitarkastaja Juha Tuovinen sisäministeriön poliisiosastolta. Hankkeen säädösvalmisteluavustajana toimii Sari Mustila sisäministeriön poliisiosastolta.

Vastuuvalmistelijan työtä tukemaan on mahdollista tarvittaessa perustaa sihteeristö.

Hankkeen työssä huomioidaan erityisesti Poliisihallituksen sekä myös muiden rikostorjuntaviranomaisten näkemykset.

Vastuuvalmistelijan tulee informoida sisäministeriön poliisiosaston johtoryhmää säännöllisesti työryhmän työn etenemisestä.

Taloudellisten vaikutusten arviointi

Hankkeella tulee olemaan taloudellisia vaikutuksia, jotka aiheutuvat muun muassa poliisin tietojärjestelmiin tehtävistä muutoksista, laitehankinnoista sekä henkilöstön koulutuksesta. Tietojärjestelmiin tehtävien muutosten laajuus riippuu muun muassa siitä, missä määrin tietojärjestelmiin tehtävät muutokset on mahdollista toteuttaa olemassa olevia toiminnallisuuksia muuttamalla. Uuden sääntelyn myötä tietojärjestelmiin voi myös olla tarpeen rakentaa kokonaan uusia prosesseja. Uuden lainsäädännön koulutus voidaan toteuttaa verkko- ja lähikoulutuksena sekä integroida se nykyiseen koulutusrakenteeseen.

Taloudellisten vaikutusten arviointia täsmennetään yhteistyössä sidosryhmien kanssa hankkeen edetessä.

Kustannukset ja rahoitus

Sisäministeriölle maksettavaksi tulevat kulut maksetaan sisäministeriön toimintamenomomentilta 26.01.01. Hankkeeseen käytettävä työaika ja muut kulut kirjataan toimintoseurantakohteelle 2000 520 100.

Sisäministeri

Maria Ohisalo

Kansliapäällikkö

Kirsi Pimiä

Liitteet

-

Jakelu

Sisäministeriön johto
Sisäministeriön poliisiosasto
Rajavartio-osasto
Kansallisen turvallisuuden yksikkö

Tiedoksi

OM Oikeusministeriö
Poliisihallitus